

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, plama ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na poczemcie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia przedowe i prywatne. Za nmlaszczenie w Dodatku placić się od wiersza w pół kolumnie (drukami garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery placić się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N^{ro} 21.

17. lutego 1844.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: Otworzenie parlamentu i mowa Królowej z tronu. — Zdanie dziennika o téjże mowie. — Rozprawy izb nad adresem odpowiedzi, i wręczenie Królowej adresu od izby wyższej. — Petycja katolików irlandzkich do parlamentu. — W czasie procesu O'Connella jeneralny prokurator wyzywa do bójki jednego z obrońców oskarżonych.

Francyja: Posiedzenia izb. — Śmierć towarzysza Napoleona jenerała Bertranda.

Prussia: Jeszcze słów kilka o pogłosce rozruchów w Poznaniu.

Multany i Wołoszczyzna: Nadzwyczajne posiedzenie wysokiego Dywana *in criminabilibus*.

Greycya: Dyskusyje nad wnioskiem do konstytucyi.

Nowiny.

Litografowanie dagerotypów.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu, dnia 1. lutego. Królowa Jęj Mość zagała dziś w osobie następującą mowę parlament:

»Milordowie i Gentlemanowie!«

»Jestto dla Mnie wielkiem zadowoleniem zgrupować Wpanów znowu w parlamencie, aby Waszję pomocy i porady zasiągnąć.«

»Mam nieomylną nadzieję, że powszechny pokój tak bardzo potrzebny dla szczęścia i pomyślności wszystkich ludów, nieprzerwanie trwać będzie.«

»Moje przyjacielskie stosunki z Królem Francuzów i dobre porozumienie, które między Moini a Jego król. Mości rządem szczęśliwie przywrócono, równie jak i ciągle zapewnienie spokojnego i przyjacielskiego sposobu myślenia

ze strony wszystkich ksiąząt i państw, utwierdzają Mnie w téj nadziei.«

»Rozkazałam, aby Wpanom przełożono traktat, który z Cesarzem chińskim zawarłam i cieszę się w duchu, że takowy w swych skutkach okaże się jako nader korzystny dla handlu tego kraju.«

»W całym toku Moich układow z rządem chińskim wstrzymywałam się w równej mierze od wszelkiego dążenia do wyłącznych korzyści.«

»Życzeniem Mojem było, aby jednakowa korzyść dla przemysłowości i przedsiębiorstw handlowych wszystkim narodom w podziale się dostawała.«

»Nieprzyjacielskie kroki, które zeszłego roku zasły w Syndzie, przywiodły do tego, iż znaczną część tegoż kraju do posiadłości angielskich na Wschodzie przyłączono.«

»We wszystkich wojennych operacyjach a szczególnie w bitwach pod Mihni, pod Hyderabadem, wytrwałość i waleczność tak z krajowców złożonego, jak i europejskiego wojska, tudzież biegłość i męstwo odznaczających się jego naczelników, stawily jak najświetniejsze dowody.«

»Rozkazałam, aby jak najspieszniej przełożono Wpanom raporta, które na wypadki w Syndzie nowe światło rzucaja.«

»Mości panowie izby niższej!«

»Obliczenie wydatków na rok następny będzie Wpanom niezwłocznie przedstawione. Takowe ułożone jest z ścisłą oszczędnością i oraz z przynależnym baczeniem na te potrzeby służby publicznej, które z utrzymaniem naszej potęgi morskiej i z rozlicznymi wymaganiami nawigacyjnych i wojskowych instytucyj w różnych częściach obszernego państwa jest połączone.«

»Milordowie i Mości Panowie!«

»Życzę Wpanom szczęścia z powodu polepszzonego stauu wielu ważnych gałęzi handlu i fabryk krajowych.«

»Spodzielam się, że większe dopytywanie się o robotę w odpowiednim stosunku, wiele

klas wiernych Moich poddanych uwolniło od cierpienia i niedostatku, nad którymi dawniejszemi czasy miałam sposobność ubolewać.⁴

»Przez kilka lat po sobie idących roczne dochody państwa nie wyrównywały wydatkom.⁴

»Mam niezawodną nadzieję, że w roku terazniejszym dochody państwa pokryją zupełnie wszystkie wydatki.⁴

»Jestem przekonana, że Wpanowie rozważając wszystkie z finansowemi interesami kraju połączone sprawy, zastanowią się nad złemi skutkami mnożącego się w czasie pokoju krajowego długu, i postanowią stałe utrzymać ten kredyt publiczny, którego utrzymania w równy sposób tak wieczne interesa, jakoteż honor i sława wielkiego kraju wymagają.⁴

»W ciągu terazniejszego roku nadarzy się sposobność wydać dla angielskiego banku decyzję co do przedmiotu przejrzania jego statutów.⁴

»Zdaje się być rzeczą stosowną, aby podczas tych posiedzeń parlamentowych, i przed terminem, przeznaczonym do wydania takiej decyzji, stan ustawy dotyczącej przywilejów banku angielskiego tudzież innych instytucji bankowych pod obrady Wpanom przełożono.⁴

»W końcu ostatniego posiedzenia parlamentu oświadczyłam Wpanom stałe Moje postanowienie utrzymania nienaruszenie prawodawczej unii między Wielką Brytanią a Irlandyją.⁴

»Wyraziłam oraz Moję najszczerzą wolę skłonić się spólnie z parlamentem do przyjęcia wszystkich tych środków, któreby socjalne położenie Irlandyi polepszyć i przyrodzone źródła pomocne tej części zjednoczonego królestwa rozwinąć zdołały.⁴

»Postanowiłam działać w ścisłej zgodzie z tém oświadczeniem. Wstrzymuję się od uwag nad wypadkami w Irlandyi, z powodu których przed przynależnym prawnym sądem proces się toczy.⁴

»Uwaga Moja zwrócona jest na stan ustawy i skuteczność jej pod względem krajowej posiadłości w Irlandyi.⁴

»Uznałam za rzecz stosowną wydać rozporządzenie, aby się w przedmiocie tak wielkiej wagi zajęto rozpoznaniem na miejscu, i mianowałałam komisję z obszernem pełnomocnictwem do kierowania potrzebném tém rozpoznanem.⁴

»Zalecam Wpanom wcześniej wziąć pod obrady postanowienia ustawy, które obecnie w Irlandyi pod względem spisywania wyborców z członków parlamentowych mają moc obowiązującą.⁴

»Wpanowie przekonacie się zapewne, że z przejrzania ustawy spisywania wyborców w po-

łączeniu z innemi istniejącemi obecnie przyczyrami, wyniknęłoby znacznie zmniejszenie liczby wyborców z hrabstw, i dlatego podobno stosowna będzie, stan tej ustawy w zamiarze rozszerzenia w hrabstwach Irlandyi prawa wyborców, wziąć pod rozważę.⁴

»Oddaję pod rozważne obrady Wpanów rozmaite, ważne kwestyje polityki krajowej, które nieodzownie wnikają w zakres Wpanów z zupełnym zaufaniem w lojalność i mądrość Waszą i z szczerą modlitwą do Wszchemocnego Boga, aby usiłowania Wasze, aby pomyślność wszystkich klas Mego ludu wspierał, prowadził i błogosławił.⁴

Izba wyższa. Posiedzenie dnia 1. lutego. Debata nad adresem odpowiedzi na mowę z tronu, którą zaraz po ustąpieniu izby niższej, rozpoczęła izba wyższa, trwała krótko, i nie zawierała nic ważnego. Wiadomo, iż adres w Anglii jest tylko odgłosem mowy z tronu. Ze strony opozycji nie powstał wprawdzie żaden opór przeciw adresowi, jednakże lordowie Normanby i Clannricarde ganili poniekąd rozporządzenia ministeryjum w Irlandyi. Starali się oni w mowach swych udowodnić, iż ministrowie są w obłądnie, jeżeli sądzą, że procesem Stanu dadzą się usunąć trudności w Irlandyi, jak się zdaje przypuszczać mowa z tronu, i że dotychczas wszystkie tymczasowe środki nie były dostateczne do postawienia pomienionego kraju w przynależnym normalnym stanie.

Po tych uwagach adres jednogłośnie przyjęto.

Izba niższa. Posiedzenie dnia 1. lutego. Nie tak spokojnie, jak w izbie lordów, odbyła się debata nad adresem w izbie niższej. Pan Hume oświadczył, iż się nie zgadza z wielką częścią wymienionych w mowie z tronu środków ministeryjalnych i pod względem finansowego i komercyjnego systemu rządu proponuje poprawkę, utrzymując, że wielki ciężar podatków stał się przyczyną nędzy ubogich klas i że takowa ciągle jeszcze wzrasta, dla tego wymaga konieczność, ażeby zmniejszono podatki, niżono cłową taryfę i zniesiono ustawy zbożowe. Pan Sharmán Crawford, należący równie jak i pan Hume do partyi radykalnej, wniósł po tej poprawce zaraz drugą, podług której powinna się izba oświadczyć, że potąd nie zezwoli na podatki, aż pokażą zażalenia kraju rozpoznaniem nie będą. Do najgłówniejszych tych zażaleń policzył stan reprezentacyi ludu w prawie wyborów, ustawę o ubogich, podatki i t. d. w ogóle całą organizacyję administracyi krajowej, do których reformy, jak wiadomo, zmie-

rza partya radykalna swemi planami. Dość żywa i długa debata wszczęła się po tych propozycjach, których los z powodu słabej partyi radykalnej, łatwo można było przewidzieć. Lord Palmerston, lord John Russell i Sir Robert Peel sprzeciwiali się takowym. Poczém Sir Robert Peel zbijał obiedwie poprawki. Mowa tego ministra zasługuje na uwagę z powodu jego oświadczenia o ustawach zbożowych, a to na korzyść tychże. Ministrowie pominieli umyślnie w mowie z tronu milczeniem te ustawy, ponieważ podczas tegorocznych posiedzeń nie myśleli zaproponować w nich żadnej zmiany. W końcu przystąpiono do głosowania nad obiema poprawkami, i spierwszą z nich 235 głosami przeciw 49, a drugą 285 głosami przeciw 29 odrzucono. Ztąd wnieść można o mocy radykalnego stronnictwa w parlamencie.

Izba niższa. Posiedzenie dnia 2. lutego. Dzisiaj toczono jeszcze dalej debatę nad adresem. Opozycja starała się wciągnąć izbę w powszechny rozbiór wewnętrznej i zagranicznej polityki, jednakże usiłowania te rozbiły się o dotychczasowy zwyczaj niezapuszczania się w takowe debaty, aż wtedy, gdy mowyje zapowiedziane będą. Pan Sharmán Crawford, członek partyi radykalnej, starał się wszcząć mowę o sprawach irlandzkich i wniósł poprawkę, aby cały odnoszący się do odpowiedniego miejsca w mowie z tronu paragraf adresu, w którym wyrażono zamiar Królowej Jęj Mości utrzymania nienaruszenie unii między Angliją a Irlandyją, zupełnie opuszczono. Po różnych dyskusjach mniej znaczących mowców, którym Sir Robert Peel i Sir James Graham odpowiadali, odrzucono narazie tę poprawkę 442 głosami przeciw 35, drugą zaś pana Duncombe, podobnież członka partyi radykalnej, dotyczącą rozciągnięcia na gminy miejskie nadmienionego w mowie z tronu rozszerzenia irlandzkiego prawa wyborów, cofnięto, a adres tak jak był ułożony, przyjęto. Potém uchwalono, aby członkowie izby, należący do tajnej rady, nazajutrz doręczyli adres Królowej. Izba odroczyła się o godzinie dziesiątej.

— dnia 3. lutego. Królowa Jęj Mość przyjęła wczoraj po południu uroczystie w pałacu bukinghamskim w obec zgromadzonego dworu adres izby wyższej na mowę z tronu.

Dzienniki oświadczają się o pomienionej mowie z tronu w sposób zwyczajny; jedne chwala ją, a drugie ganią bezwarunkowo. *Times* wyraża się w tej mierze najbezparcyjalniej: »Wziąwszy w ogóle« mówi toż pismo, »można nazwać pomienioną mowę z tronu zaprzeczną,

i dla tego sądzimy, lecz to jest dla niej chlubą, że bardzo ganioną będzie. Nie objawia ona nic o planach ministeryjalnych, nie wykrywa żadnego wniosku do ustawy, i ogranicza się prawie zupełnie na pogląd tego, co się stało. Powiedziano ludowi to, o czém mu już wiadomo, i nie nadmieniono w niej zupełnie o niektórych przedmiotach, o których się spodziewano. Mowa z tronu nie nadmienia bynajmniej o Walii i ustawach zbożowych. Walka, którą cztery miesiące toczono na prowincyjach, rozpocznie się na nowo w parlamencie, a to z rozpaczliwą zaciętością z obiedwóch stron, gdyż odtąd nie może być między obiedwoma ani negocyja ani pośrednia droga. Minister musiał zapewne zmierzyć swe siły i dla tego zdaje się być pewnym pomyslnego skutku; ale czy ten skutek przeciągnie się po za tegoroczne posiedzenia, tego przepowiedzieć nie możemy.

Gazety zajmują się nadzwyczajnym wypadkiem w irlandzkim sądzie sprawiedliwości w Quens-Bench. Jeneralny prokurator Smith, który sądził, że jest osobiście obrażony od niejakiego pana Fitzgibbon, obrońcy jednego z oskarżonych, wszczął z nim w sądzie sprawiedliwości hojną. Wypadek ten okazuje całą śmiešność i niedorzeczność postępowania, którem przełożony adwokackiego stanu w Irlandyi zaszkodził sprawie Królowej, i obala go na zawsze. Takowa zniewaga przyzwoitości publicznej, wolności adwokackiej i sądu sprawiedliwości przez jeneralnego prokuratora wśród sądowego posiedzenia, jest w samej rzeczy bezprzykładną. W całej reszcie Europy, a nawet w Hiszpanii nie mogłoby się coś podobnego wydarzyć; Irlandyja tylko jest jedynym krajem dawnego świata, w którym coś podobnego zajęć mogło.

Na zgromadzeniu, o któreśmy w naszej Gazecie w nrze. 16. wspominali, a na którym się przeszło pięćdziesięciu najznakomitszych katolików irlandzkich przed kilką tygodniami u hrabiego Charlemonnt znajdowało, uchwalono i przyjęto następującą petycję do parlamentu: »W petycyi niżej podpisanych, którzy dobra ziemskie w Irlandyi posiadają, oświadczone niniejszém, iż dobry byt Irlandyi ściśle jest połączony z interesem petycyjonaryjuszów, i że takowi na jęj obecny stan z najwyższą poglądają obawą; że w narodzie panuje powszechne nieukontentowanie, a postęпки ministrów Jęj Król. Mości każą się nawet lękać wojny domowej; że użycie przemocy — mianowicie że armija znacznie jest zwiększona, koszary ufortyfikowano, zbrojne okręty wzdłuż wybrzeżów i na splawnych rzekach kraju prozstawiane —

dostatecznym będzie wprowadzie do przytłumienia rozruchów, ale w żaden sposób nie usmieńczy nieukontentowania; że panujące w Irlandyi nieukontentowanie jest mocno wkorzone i upowszechnione, i że dopokąd przyczyny tego usunięte nie będą, dotąd pokój na trwałej podstawie zabezpieczonym nie będzie; że cała masa ludu przejęta jest niechęcią przeciw powszechnemu duchowi, z jakim sobie ustawodawstwo względem Irlandyi postępują. Akt dotyczący reformy reprezentacji ludu w parlamencie, nie nadał Irlandyi takiego wyborczego ciała, któreby choć w części o tyle stosunkom jęj ludności odpowiadało, ile takowe tymże stosunkom w Anglii odpowiada. Podczas gdy Anglija, mająca 15 milionów mieszkańców, posłała 471 deputowanych do izby niższej, Irlandyja, mająca przeszło 8 milionów ludności, liczy tylko 100 deputowanych. Akt dotyczący reformy korporacyj municypalnych w Anglii, prawo wyborów municypalnych rozciąga na wszystkich ojców rodzin opłacających podatki. W Irlandyi, lubo w kraju uboższym, prawo wyborów służy tylko takim ojcom familij, którzy od rocznej dzierżawy, wynoszącej przynajmniej 10 funt. szterlingów, podatek opłacają. W Anglii kościołem panującym jest kościół większości, w Irlandyi jest nim kościół mniejszości. W Anglii zasiadają na ławkach sędowniczych i na obradach królewskich prawie tylko te osoby, które religiję większości wyznawają. W Irlandyi, lubo pięć szóstych części jęj ludności jest wiary katolickiej, znajdziesz ledwie jednego katolika na wyższych posadach sądu sprawiedliwości lub na innym urzędzie. Charakter, który w ten sposób nadany jest całej względem Irlandyi zachowywanej polityce, wzbudza powszechną niechęć, rozjątrza publiczną opinię, i może nawet sędownictwo podać w pogardę i podejrzenie. Przymię wiele innych dotyczących Irlandyi przedmiotów wymaga także rozważki ustawodawstwa, a zwłaszcza cały system miejscowego rozłożenia podatków. Petycyonaryjusze zanoszą tedy prośbę, aby izba niezwłocznie wzięła obecny stan Irlandyi pod rozwagę, i przedsięwzięła takie środki zaradcze, któremiby istniejące teraz niebezpieczeństwa usunąć i powrotowi tychże na przyszłość zapobiedz można.

Francyja.

Z Paryża dnia 2go lutego. Pan Villemain, minister publicznego oświecenia, przedłożył dziś izbie parów wniosek do ustawy dotyczący nauki podrzędnej. Takowy opiera się na wyrażonej w konstytucyi zasa-

dzie wolności naukowej z niejakimi ograniczeniami. — Izba weźmie w swych biurach pod rozpoznanie wnioski do ustawy dotyczące nadzoru nad kolejami żelaznymi i wagonami, i wyznaczy komisję aby takowa dała swoje zdanie o nadmienionym wniosku do ustawy.

W izbie deputowanych, której posiedzenie zaczęło się o godzinie czwartej, przyjęto najprzód ustawę dotyczącą zamknięcia na rok 1841 rachunków 226 głosami przeciw 51. Pułkownik Briquerville, powstawszy oznajmił izbie śmierć jenerała Bertranda; żądał oraz, aby mu wystawiono grobowiec obok grobowca Cesarza, i że w tój mierze osobną propozycję przedłoży. Na tём zakończyło się posiedzenie.

W biurach rozpoczęła się dziś powszechna dyskusyja nad budżetem. Znaczna większość oświadczyła się za przedłożonym budżetem, który okazuje tak pomyślne rezultaty, jakie tylko po finansowém przesileniu spowodowanym przez wypadki na Wschodzie i przez zachowywaną w skutek tychże politykę ministerjum z dnia 1go marca, nastąpić mogły. Posiedzenie biur zakończyło się o godzinie 4tej i wtedy dopiero zaczęło się posiedzenie publiczne.

Prussy.

Powszechna Gazeta pruska, z d. 3go lutego, zawiera następujące sprostowanie pogłosek o Poznaniu: »Gazeta Bremaska, a podług teje korespondent Hamburski pod dniem 30. stycznia b. r. zawierają doniesienie z Berlina, że pogłoski o przejściu znacznego oddziału wojska z Rossyi na ziemię pruską, i ściganiu tegoż przez znaczniejsze oddziały wojsk rosyjskich, są jeszcze zawsze w obiegu i jak powszechnie sądzą, mają związek z naszym doniesieniem, pod dniem 23. stycznia, o wypadkach, które w Poznaniu zaszły. Wielką wagę pokładają w tём, że w Powszechnęj Gazecie pruskiej nie zbito tych pogłosek. Jeżeli to dotychczas nie nastąpiło, tedy stało się to li tylko z tēj przyczyny, iż można było przypuścić, że tak mało do prawdy podobne doniesienie żadnego zbijania nie potrzebuje. Aby jednak wszelkie wątpliwości usunąć, do powyżej wzmiankowanego doniesienia, dodajemy z najpewniejszego źródła i to, iż w tych miejscach, gdzieby o przejściu rosyjskich oddziałów wojskowych na ziemię pruską, jaką wiadomość powziąć miano, nie bynajmniej o tём nie słychać; przozco i owe pogłoski zupełnie bezzasadne się okazują. Równie też i to pewna, iż przedsięwzięte w Poznaniu środki za-

pobieżne, jedynie znajdujących się tamże zbiorów polskich dotyczą.

Maltany i Wołoszczyzna.

Z Jas, dnia 1go stycznia. Jeneralny konsul rossyjski p. Daszkow, którego się tu już dawniej spodziewano, był zmuszony okolicznościami odwleć swą podróż i przybędzie tu dopiero 20. b. m. U naszych sąsiadów podnosi się już zuowu opozycja. Zjazd zapewne i mające się w krótkce odbyć jeneralne zgromadzenie bez burzy nie przeminie. Jednym z powodów do tego, ma być znaczna summa, którą z powodu wstąpienia na tron teraźniejszego księcia wydano, część stanów nie sądzi, aby kraj był obowiązany całkowitą summę na siebie przyjąć. — Zwyczajne jeneralne zgromadzenie Multan będzie niezawodnie 10. b. m. otworzone. Pierwsze posiedzenia mają się zająć obradami nad kościelnymi sprawami kraju. — Literatura wołoska zyskuje silną podporę w klasie wyższych bojarów; znaczna liczba miłośników narodowej literatury, a między tymi i kilka Dam, zatrudnia się właśnie w tej chwili zakładaniem księgozbiorów, do których z każdego dotąd w ojczystym języku wydanego dzieła po egzemplarzu skupują. Celem tych usiłowań jest podniesienie i wsparcie wołoskiej literatury. Przyczem nie możemy pominąć tej uwagi, że Wołosi multañscy zdawna daleko większe zamięłowanie narodowości objawiali, niż ich bracia Wołoscy, u których niestety powszechny gust cudzoziemczyzny, a osobliwie wszystkiego, co tylko z Francyi przychodzi, zwłaszcza w wyższych stanach, wszelki narodowy postęp tamuje.

Tygodnik Siedmiogrodzki donosi z Bukaresztu pod dniem 7. stycznia: Drugiego dnia po nowym roku odbyło się nadzwyczajne posiedzenie wysokiego dywanu *in criminalibus*. Powodem jego zebrania było wydanie ostatecznego wyroku w sprawie owych Bułgarów, którzy zesłanej jesieni, w czasie bytności panującego księcia w Konstantynopolu, pokój i bezpieczeństwo publiczne w Ibrailowie naruszyli i tym swoje zbrodnicze zamachy rozpocząć chcieli, aby całe znajdujące się tamże wojsko wytruć porcyjami chleba, który ich własni pomocnicy upieć i arsenikiem zaprawić mieli. Niestety jest bardzo wielu innych i czego trudno pojąć, majątnych i zresztą znakomitych osób zawikłanych w tę sprawę, przezco takowa jeszcze zawilszą się staje, a docieczenie prawdziwych sprawców i przewodzców, jako i istotnego ich zamiaru tudzież po większej części już odkrytych i rozgałęzio-

nych spisków tém większym podlego trudnościom, iż dotychczasowe śledztwa, we wszystkiem, czego jako oczywiście jawnej rzeczy dowieść nie mogą, wszędzie na zacięte milczenie i wypieranie się trafiają. Dla tego też nie został dotąd i ostateczny wyrok wydany.

Grecyja.

Podług wiadomości z Aten pod dniem 21. stycznia, rozpoczęła się tamże dnia 15. dyskusya nad przedłożonym przez komisję wniósłkiem do ustawy. Przez trzy posiedzenia zajmowano się rozbiorem pierwszego rozdziału (art. 1. i 2.), który się religii dotyczy. W końcu obadwa te artykuły przyjęto w składzie następującym: »Art. 1. Panującą religiją w Grecyi jest prawosławny, wschodni kościół chrześcijański. Każda uznana religija będzie upoważniona, a wolne wykonywanie jej obrzędów zostawiać będzie pod opieką ustaw. Prozelityzm i wszelkie inne postęпки przeciw panującemu kościołowi są zakazane — Art. 2. »Prawosławny kościół grecki, uznający swoją głową Chrystusa, połączony jest dogmatycznie z wielkim chrześcijańskim kościołem w Konstantynopolu i z każdym innym kościołem prawosławnym, który, również jak i inne kościoły, apostołskie i synodckie kanony i święte tradycyje w swojej nienaruszoności zachowuje. Takowy zależy tylko sam od siebie; udzielne prawa swoje wykonywa niepodległe żadnemu innemu kościołowi, i rządzone będzie przez synod biskopów.«

Dnia 20. przyszła kolej na drugi rozdział, o politycznych prawach Greków. — Przeciw art. 3 który tak opiewa: »Wszyscy Grecy w obec ustawy są równi. Tylko greccy obywatele mogą piastować cywilne i wojskowe urzędy, i w miarę swego majątku ponosić ciężary krajowe.« deputowani z Mainy podali protestacyję tej treści, iż ich kraj żadnych podatków płacić nie powinien, gdyż Majnotowie ani pod panowaniem weneckiem ani tureckiem nigdy nie płacili podatków, lecz ciągle byli niepodległymi. Jednakże zgromadzenie niewielką na tę protestacyję zwracało uwagę.

N O W I N Y.

Zapowiedziany na dochód artystki polskiej pani Salowej koncert odbędzie się w gmachu starego teatru we czwartek dnia 22. lutego. Dawniej rozpoczynano post wielki umar-

twieniem ciała, a my rozpoczniemy umartwie-
niem kieszeni. Warto też ponieść małą ofiarę
już dla dobrego celu, już dla samych artystów
i dyletantów, którzy talentami swými pragną
wsprzeć tyloletne na scenie naszej zasługi.
Aby miłośnikom muzyki zrobić oskromę, wyda-
my przed czasem powierzoną nam tajemnicę,
nim jeszcze afiszowy herold wystąpi. Pan Ser-
waczyński, nasz ulubiony skrzypek, który
wszczął inicjatywę do tego koncertu, odegra
Concert Bełłota i fantazyję na temat: *Na-
pój miłośny*, własną kompozycyję swoją, którą
publiczność raz już z wielkiem zadowoleniem
przyjmowała. Panna Caspary, znana słynnie
z wielu koncertów, odspiewa *Cavatine*, z opery:
Lunaticzka i duet z opery: *Semiramida* wraz
z panem Adolfem Haganowskim, który
oprócz tego odspiewa na tym koncercie *solo*:
An Sie, pieśń Hadlera i duet: *Die beiden
Nachtigallen* wraz z panem Jakubem Koli-
scherem. Młody wirtuoz pan Oscar Pfeif-
fer odegra własną kompozycyję: *Premiere
grande Nocturne*. Pan Marcelli Madojski
da się słyszeć na fortepianie w *adagio* Thal-
berga i w *mazurku* Chopina. Pan Da-
wison wygłosi piękną uroczą baladę Mic-
kiewicza: *Rybka*. Zaczny nasz Ruckga-
ber będzie wszystkim śpiewom towarzyszył
na fortepianie. — Niech się więc zasłużeń
artyści nasi nie skarżą na brak emerytury, i
niech nie zawiszcą Warszawianom, bo na coż
postanawiać emeryturę tam, gdzie cała publi-
czność chętnie spieszy na głos wołający o wspar-
cie dla dawnych zasług? Na co nam karbów
obowiązku, kiedy ochoczo wypełniamy
powinność nam przekazaną i nam obecną?

Uzupełniając naszą tegoroczną literaturę kar-
nawalową, winniśmy dodać, iż prócz utworów
w nrze 7. Gazety naszej t. r. wyliczonych na-
stępujące jeszcze właśnie co wyszły: z lito-
grafii P. Pillera: *Wyjaśnienie czyli Polak i dwa
mazury* przez Józefa Gawińskiego, poświęcone p.
Franciszce z Ticów Pillerowej — oraz dwa *mazury*
na fortepijan ułożone przez jpannę Maryję Veit,
przypisane p. Honoracie Mysłowskię (na dochód instytutu
ochrony małych dzieci.) — Ostatniemi czasy
ukazały się tu także następujące płody muzy-
czne: w cynkografii F. Galińskiego: *Spiew-
ka »Przylecieli sokołowie«* z towarzyszeniem
fortepijanu, napisana przez Ludwika Stec-
kiego, poświęcona W. Schiesslerowi (na ko-
ść instytutu ochrony małych dzieci) — na-

kładem księgarni J. Milikowskiego zaś wyszła
(z oklaskami w teatrze przyjęta) *Uwertura* cha-
rakterystyczna (*Entreacte caractéristique*) do
komedyi J. Korzeuiewskiego: *Żytzi*, uapiana
oryginalnie i ułożona na fortepijan przez p.
Aug. Braun, dyrektora orkiestry teatru
lwowskiego. Taż księgarnia ogłosiła *Spiewkę
drugą*, do której słowa w języku niemieckim
oraz muzykę z towarzyszeniem fortepijanu
ułożył J. C. Ressler, którego to zasłużone-
go naszego muzyka wyszedł trafnie litografowa-
ny wizerunek roboty p. A. Janek.

Jako miłe wspomnienie po sławnym ziomku
naszym Karolu Lipińskim, widzimy w
księgarniach tutejszych ładne popiersie jego,
w Dreźnie przez znakomitego litografa Hanf-
stengel wykonane.

Sztuka kolorowania dagerotypów w sto-
licy naszej, można powiedzieć, iż dotąd była jeźli
nie całkiem obcą, to bardzo mało znaną, gdyż
te parę kolorowauych dagerotypów, które wi-
dzieliśmy, nie były roboty krajowej, lecz z za-
graniczy, mianowicie z Francyi pochodziły. Gor-
liwemu w tym przedmiocie zamiętowaniu pana
Pohlmana, który uposażony rozległemi
wiadomościami chemicznymi i fizykalnemi z każ-
dego na polu dagerotypii za granicą ogłoszo-
nego wynalazku stara się korzystać, winniśmy
teraz, że dagerotypy przez niego tu we Lwo-
wie kolorowane, śmiało z najlepszemi zagra-
nicznemi w zawód iść mogą.

Litografowanie dagerotypów.

Lanzaruolo, sztycharz w kolegium jezu-
ickiém w Rzymie, znalazł temi czasy sposób
uzyskiwania dagerotypów wprost na kamieniu
litograficznym, tak, iż z tegoż kamienia na-
tychmiast wielką liczbę odcisków mieć można.
Wynalazca przedstawił Ojcu świętemu odciski
rozmaitych pomników rzymskich, które zdjął
od razu aparatem Daguera na kamień, i me-
todą swoją bardzo prostą i łatwą, za pomocą
prasy na papierze wielokrotnie powtórzył.
Odciski te nie pozostawiają nic do życzenia.

(L'Univers.)

TEATR POLSKI.

W poniedziałek: *Twardowski na Krzemionkach*, czyli:
Złotomir i Lubowida; krotokrwia roman-
tyczno-czarodziejska w 3 aktach.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 7. Rozmaitości.)

Redaktor J. N. Hamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.

(Drukłem Piotra Pillera we Lwowie.)

(Dod. Nadzw.)

DONIESIENIA LITERACKIE, MUZYKALNE I ARTYSTYCZNE.

W księgarniach

JANA MILIKOWSKIEGO,

w e

LWOWIE, STANISŁAWOWIE I TARNOWIE

dosta można:

*(Cena w monacie konwencyjnej.)***Utwory muzyczne godne polecenia.**

Nouvelles

Soirées du Carnavalou Collection de danses pour le Piano,
exécutées pendant le Carnaval à Léopol, com-
posées et dédiées
à Mademoiselle**Emilie Macielińska**par Vinc. Danek op. 10.
(Preis 1 fl. C. M.)**Cinq mazures**pour le Pianoforte, composées et dédiées
à son Altesse Madame la Princesse**Honorine Liechtenstein**
née Comtesse **Holoniewska**par Xavier Turowicz.
(Preis 40 xr. C. M.)**Entreacte caractéristique**

pour la Comédie de J. Korzeniowski, intitulée

Z y d z i,composé à grand Orchestre et arrangé
pour le Piano par**Aug. Braun,**directeur de l'Orch. du théâtre à Léopol.
(Preis 45 xr. C. M.)**Ständchen**Lied für eine Singstimme mit Begleitung
des Pianoforte componirt von**J. C. Kessler.**

op. 41. (Preis 1 fl. C. M.)

Ferner sind daselbst in Commission
erschienen:**Veit Marya**

dwa mazury

na fortepian; poświęcone

W. JMci Pani

Honoracie Mysłowskiéj.

15 kr. m. k.

(Na dochód Instytutu ochrony małych dzieci.)

Rafałowskiego Ludw.,

trzy mazury

na fortepian; poświęcone

W. J. Pani

Zofii Morawskiéj.

30 kr. m. k.

UWIADOMIENIE

o OBICIACH PAPIÉROWYCH.

Księgarnie Jana Milikowskiego

we Lwowie, Stanisławowie i Tarnowie

otrzymały

najnowsze próbki

papiérowych obiciów na rok

1844

c. k. uprzywilejowanej fabryki Spörlina i Zimmermana, różniące się od obiciów dawniejszych. Odznaczają się świeżością barw i wielką ich rozmaitością, oraz gustownością w złożeniu. Mieniające się kolory, kłęśłość lub wypukłość kwiatów w sposobie płaskorzeźby, niekiedy ich aksamitna szorstkość przyczyniają się wielce ku ich ozdobie.

Osobliwiej zaś piękne są srebro i złote odciski.

Znana jest także ich trwałość i ztąd zapewne chętnie będą poszukiwane.

Podpisany pospiesza donieść szanownej publiczności, że może je przesyłać do pokazania osobom, któreby je nabyć chciały, a to w miejsca nie zbyt odległe, i nie dłużej jak na tydzień. Cena zaś ich jest ta sama, jaką podpisanemu wyżej wspomnieni Spörlin i Zimmermann wyznaczili, i jest niższa, niż w latach dawniejszych.

Lwów dnia 15. lutego 1844.

Jan Milikowski.